

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗИНА

**ВІД ФІЛОСОФІЇ НАУКИ
ДО ПОСТМОДЕРНИХ СТУДІЙ КУЛЬТУРИ:
КАФЕДРА ТЕОРІЇ КУЛЬТУРИ І ФІЛОСОФІЇ
НАУКИ В НОВОМУ ТИСЯЧОЛІТТІ**

Пам'яті професора І. З. Цехмістра

Колективна монографія

Харків – 2019

УДК 167/168:141.78]:130.2:305
В 42

Рецензенти:

М. В. Дяченко – доктор філософських наук, професор Харківської державної академії культури;

О. М. Кузь – доктор філософських наук, професор Харківського національного економічного університету.

Редакційна колегія: Д. В. Петренко, доктор філософських наук, професор кафедри теорії культури і філософії науки; В. А. Суковата, доктор філософських наук, професор кафедри теорії культури і філософії науки; О. В. Титар, доктор філософських наук, професор кафедри теорії культури і філософії науки; І. П. Білецький, кандидат філософських наук, доцент кафедри теорії культури і філософії науки; О. О. Савчук, кандидат філософських наук, доцент кафедри теорії культури і філософії науки; К. Г. Фісун, кандидат філософських наук, старший викладач кафедри теорії культури і філософії науки; О. К. Савельєва, старший викладач кафедри теорії культури і філософії науки.

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 7 від 25.06.2018 р.)*

Від філософії науки до постмодерних студій культури: кафедра теорії культури і філософії науки в новому тисячолітті : колективна монографія / [колектив авторів]; передмова В. А. Суковатої; за заг. ред. В. А. Суковатої, Д. В. Петренка. — Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. — 492 с.

ISBN 978-966-285-519-7

Колективна монографія присвячена науковій спадщині та філософським ідеям професора ХНУ імені В. Н. Каразіна І. З. Цехмістра (1937–2017), засновника та першого завідувача кафедри теорії культури і філософії науки ХНУ (1990–2010). До монографії увійшли статті І. З. Цехмістра, а також роботи його близького наукового кола: українських та зарубіжних колег, учнів, однодумців. Відображена еволюція філософських та культурологічних пошуків на кафедрі теорії культури і філософії науки протягом 1990–2018 років.

Для широкого кола читачів, яких цікавлять проблеми методології науки, філософії пізнання, гендерної та медіа теорії, українознавства, культурної та візуальної критики, сучасного мистецтва.

УДК 167/168:141.78]:130.2:305

ISBN 978-966-285-519-7

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019

© Колектив авторів, 2019

© Суковата В. А, передм., уклад., ред., 2019

© Петренко Д. В., ред., 2019

© Суковата В. А., Петренко Д. В.,

макет обкладинки, дизайн, 2019

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА. Стоячи на плечах титанів.....	6
РОЗДІЛ 1. ФІЛОСОФІЯ НАУКИ І СУЧАСНИЙ ХОЛІЗМ....	20
Иван Цехмистро. Современный холизм.....	20
Александр Тягло. О рациональном холизме.....	42
Валентина Штанько. Конструктивная роль концепции целостности в исследовании мышления.....	55
Ігор Білецький. Трансдисциплінарна філософія холізму.....	66
Юрий Бережной. Холизм и квантовая механика.....	84
Владимир Кизима. Аксиомы бытия.....	95
Людмила Теліженко. Цілісність людини як проблема постнекласичної філософії у працях українських вчених: метафізика тотальності В. Кізіми та реляційний холізм І. Цехмістра.....	121
РОЗДІЛ 2. НАУКА ЯК ПРЕДМЕТ	
КУЛЬТУРНОЇ РЕФЛЕКСІЇ.....	137
Иван Цехмистро. Научная картина мира последних 20-ти лет: коренное изменение духовной перспективы.....	137
Яков Тарароев. Физика и культурология: единство в современном мире.....	153
Владимир Порус. Философия науки как «оффшорная зона» советской философии.....	163
Андрей Безродный. Феномен жизни: методологический анализ.....	182
Валентина Штанько. Человек в знаково-символическом пространстве виртуальной реальности.....	189
Илиана Владленова. Космологические модели и их философская интерпретация.....	208
Nikolina Sretenova. Gender and Science Education.....	236
Викторія Сукова́тая. Феминистская критика традиционной науки во второй половине XX века.....	244

РОЗДІЛ 3. ПОСТМОДЕРНІ СТУДІЇ	258
Ivan Tsekhmistro. Post-Modernism and Relational Holism: Comparative Approach.....	258
Дмитрий Петренко. Антропология техники в философии конца XIX – начала XX века.....	266
Елена Титарь. Духовность и метафизика творчества: художественный образ как основа личностного начала культуры.....	276
Георгий Панков. Мистическое видение как смысловое звено агиографического мифа.....	284
Виктория Суковатая. Поэтика Ужасного в сериале Д. Линча «Твин Пикс».....	308
Александр Голозубов. Антропология карнавала в постмодернистской рецепции.....	323
Екатерина Фисун. Визуальное как политическое: семантика Востока в живописи XIX века.....	336
 РОЗДІЛ 4. УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА: ВІД ТРАДИЦІЙ ДО СУЧАСНОСТІ	347
Ivan Tsekhmistro. Ukraine: From Geo- to Cultural Policy.....	347
Елена Титарь. Философия в Харьковском университете.....	355
Олександр Савчук. Праксеологічний аспект світоглядної системи традиційних співців Слобідської України.....	375
Виктория Суковатая. Украинские смеховые шоу на украинском телевидении 1990–2010-х: от «Масок-шоу» к Верке Сердючке.....	393
Костянтин Кислюк. Українська культура на шляху до «мережового суспільства».....	405
Дмитрий Петренко. Искусство украинского художника С. Петлюка в контексте трансверсальной антропологии.....	419
 РОЗДІЛ 5. ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА І. З. ЦЕХМІСТРА: ЕСЕ І ПОСВЯЧЕННЯ	426
Александр Голозубов. О новаторстве в науке, или в поисках «философского камня».....	426
Александр Тягло, Татьяна Воропай. Философия целостности в Харькове.....	429
Константин Кислюк. Поклон тем людям, кто в меня поверил.....	432

Яна Боцман. Метафізика деликатности среди физики времени: эссе о первом и единственном научном руководителе.....	433
Олександр Савчук. Життєві дороговкази.....	436
Дмитрий Гордевский. Иван Захарович Цехмистро в Тегеране.....	437
Екатерина Фисун. Профессор Иван Захарович Цехмистро в студенческой аудитории.....	440
Валентина Сухина. «Я всегда был идеалистом...».....	443
Список дисертацій, що були виконані та захищені під керівництвом І. З. Цехмістра.....	
Список вибраних робіт І. З. Цехмістра.....	448
Резюме статей.....	451
Відомості про авторів.....	466
Abstracts of papers.....	476
Summary.....	482
	491